

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti za period

17. - 23. decembar 2016. godine

Bilten broj 52/2016

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom.....	3
(Ne)izbor članova Odbora antikorupcijske Agencije.....	3
Predstavljanje izveštaja bez dostupnog izveštaja	4
Da li javne nabavke zaista „nisu više leglo korupcije“?.....	5
Saopštenja.....	6
Otkloniti nelogičnosti u sistemu finansiranja kampanje.....	6
Antikorupcijsko savetovalište ALAC.....	9
Nadležnost	9
Nabavka	9
Nepotizam.....	9
Mediji	10
Širom Srbije sumnjive javne nabavke za novogodišnje osvetljenje.....	10

Aktivnosti

Predstavnici TS Nemanja Nenadić i Zlatko Minić prisustvovali su 20. decembra konferenciji povodom obeležavanja Dana e-uprave. Minić je prisustvovao panelu "Da li i kako mGovernment utiče na smanjenje sive ekonomije?", dok je Nenadić bio učesnik u panel diskusiji "Otvoreni Podaci – Otvorene mogućnosti za svakog od nas".

Programski direktor TS Nemanja Nenadić takođe je učestvovao na predstavljanju četvrtog izveštaja Saveta za sprovođenje Akcionog plana za poglavlja 23, koji je održan 22. decembra 2016. O tome detaljnije u poglavlju "Pod lupom".

Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) Transparentnosti Srbija ukupno je tokom protekle nedelje otvorilo 28 potencijalnih slučajeva. Imali smo 14 poziva na broj 0800 081 081, dok su ostali slučajevi pristigli mejlom (ts@transparentnost.org.rs), poštom (Pamotićeva 31/III) ili su otvoreni na osnovu podataka pronađenih na internetu i u pres klipingu. Nekoliko slučajeva kojima se Savetovalište bavilo izdvajamo u posebnu rubriku u Biltenu.

Na našoj [Facebook stranici](#), ove sedmice smo objavili šest tekstova, komentara i linkova u vezi sa korupcijskim i antikorupcijskim temama i aktuelnostima. [Na sajtu](#) smo objavili pet tekstova. I u protekloj sedmici bili smo prisutni u medijima - objavljene su 32 vesti ili prilog o aktivnostima naše organizacije ili vesti u kojima su citirani stavovi predstavnika TS.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

(Ne)izbor članova Odbora antikorupcijske Agencije

23. decembar 2016.

Narodna skupština započela je sednicu na kojoj je, među brojnim tačkama, predviđen i izbor kandidata za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije sa liste kandidata Administrativnog odbora Narodne skupštine (<https://goo.gl/K16BVq>) i to samo dva dana nakon što je ovaj odbor dao svoje predloge! Takva ažurnost bi bila za svaku pohvalu da nije više nego jasnih dokaza da se ovde ne može govoriti o želji da se podrži rad nezavisnog antikorupcijskog organa. Naime, Narodna skupština još uvek nije razmatrala predlog za popunu mesta u Odboru Agencije koje je upražnjeno već tri i po godine. Novinarskim udruženjima je trebalo dugo vremena da se dogovore oko zajedničkog kandidata, zatim se čekalo da njihov predlog razmotri resorni odbor, što se dogodilo u septembru ove godine. Međutim, o tom kandidatu Skupština se neće izjašnjavati na ovoj sednici. Šta tek reći o zajedničkoj kandidatkinji Zaštitnika građana i Poverenika za informacije, o kojoj nije odlučivano još od aprila 2015.

Drugim rečima, očigledno je da je aktuelna hitnost za izbor novog člana Odbora, kao i opstrukcije u pogledu izbora dva već predložena člana drugih predlagača uzrokovana željom da se utiče na donošenje odluka u ovom telu. Moglo bi se nagađati da li je reč o nekim odlukama u vezi sa sukobom interesa konkretnih funkcionera (poput slučaj bivšeg ministra pravde u kojem Odbor Agencije nije

imao potrebnu većinu ni za prihvatanje ni za odbijanje žalbe ministra) ili se možda razmatra postupanje Agencije u vezi sa finansiranjem izborne kampanje 2016, koja je imala brojne sporne momente, a gde Agencija još uvek nije obnarodovala izveštaj o kontroli.

Od skora se, međutim, nameće i jedan novi mogući razlog za manipulacije ove vrste: direktorka Agencije za borbu protiv korupcije je iznenada napustila tu funkciju, prihvativši da bude kandidat za sudiju Ustavnog suda, tako da Odbor uskoro treba da na konkursu izabere novog direktora.

Komentari sa naše Facebook stranice:

Mihailo Djuric *Nastavak nasilnika na vlasti, na obesmisljanju institucija. Neka se pripremi sledeći organ po hitnom postupku.*

Marjan Šikman *Ova vlast ni malo ne brine o interesima države, nego o sopstvenim interesima te tako šteluje sve i prilagođava sopstvenim interesima!*

Predstavljanje izveštaja bez dostupnog izveštaja

22. decembar 2016.

Predstavnik Transparentnosti Srbija, Nemanja Nenadić učestvovao je na predstavljanju četvrtog izveštaja Saveta za sprovođenje Akcionog plana za poglavlja 23, koji je održan 22. decembra 2016. Sam tekst izveštaja za poslednje tromesečje ove godine, koji je napravljen pre isteka posmatranog perioda, nije bio dostupan u momentu predstavljanja (najavljeno je objavljivanje narednog dana), a nakon uopštenih pozdravnih govora su članovi ovog Vladinog saveta predstavili pojedine statističke i druge podatke. Prema tim podacima, u delu koji se odnosi na korupciju je oko polovine aktivnosti u potpunosti okončano u planiranom roku, 10 posto nije ispunjeno uopšte, 34 % je delimično urađeno, a za 4% ne postoje validni podaci.

Iako se rasprava nije mogla voditi o sadržini samog izveštaja, predstavnik TS se osvrnuo na pojedina pitanja iz prezentacije. U vezi sa aktivnostima koje treba da ojačaju nezavisnost pravosuđa, kroz isključenje članova VSS i DVT koji dolaze iz Vlade i Skupštine, on je ukazao na to da već sada (i pre izmene ustavnih odredbi) ti članovi mogu da apstiniraju iz rada ovih tela koja uređuju pravosuđe i da na taj način pokažu spremnost na poštovanje političke odluke koju su doneli.

U vezi sa drugim pomenutim temama, Nenadić se posebno osvrnuo na izmene Krivičnog zakonika, koje su istaknute kao primer sprovedene aktivnosti iz Akcionog plana. Naime, tačno je da je izmenjeno poglavlje koje se odnosi na privredni kriminal, „radi usklađivanja sa EU standardima“, ali još uvek nema jasnih

pokazatelja da su izmene zadovoljile te standarde u postpunosti. Međutim, **daleko je veći problem to što ovim krugom izmena ponovo nisu u značajnijoj meri izmenjena krivična dela korupcije.** TS već mnogo godina unazad daje konkretne predloge u vezi sa tim krivičnim delima, u Antikorupcijsku strategiju iz 2013. ušla je obaveza da se i ovaj deo Krivičnog zakonika menja, ali to nije učinjeno, čak ni tamo gde je postojala izričita obaveza (npr. aktivnost 3.3.4.1. koja se odnosila na kriminalizaciju „neosnovanog bogaćenja“ ili 3.3.4.2. gde je pomenuta potreba za uključenjem krivičnih dela iz drugih antikorupcijskih zakona u KZ. Umesto toga, antikorupcijski akcioni plan je revidiran, ove aktivnosti su znatno uže definisane u akcionom planu za poglavlje 23 evropskih integracija.

Na kraju je posebno istakao da je nedopustivo da Saveta za sprovođenje Akcionog plana, telo Vlade Republike Srbije, ne dobije podatke o sprovođenju aktivnosti iz ovog akcionog plana ili da je na drugi način nepoznato da li se išta radi u okviru predviđenih aktivnosti. Kao jedan od zakona koji bi trebalo da se menja je i Zakon o finansiranju političkih aktivnosti, gde je jedna analiza primene urađena pre više od šest meseci (analiza pokriva neka, ali ne sva bitna pitanja), a do sada nije pokrenut rad na primeni

preporuka za izmenu Zakona. U takvim situacijama, kada se po akcionom planu ne postupa, ili još gore, kada ministarstva ne daju podatke o tome šta su uradili, neophodno je da Vlada ima mehanizam koji će obezbediti kažnjavanje odgovornih.

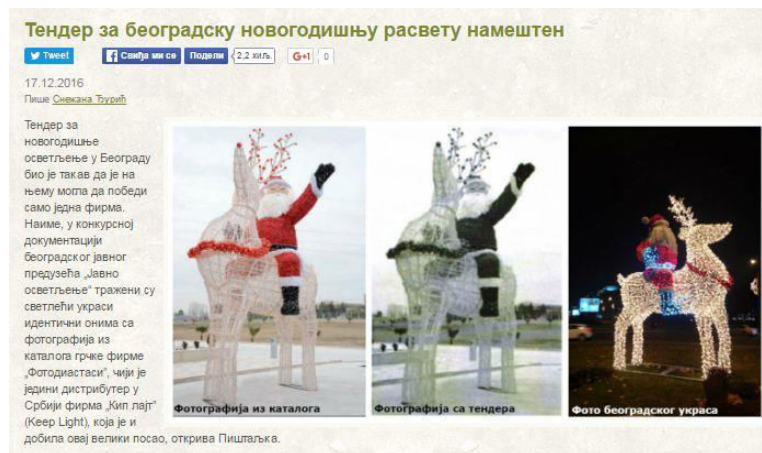
Da li javne nabavke zaista „nisu više leglo korupcije“?

18. decembar 2016.

Da naslove tekstova treba uzimati sa rezervom nije nikakva novost – tako je u [Novostima](#), nakon intervjua sa direktorom Uprave za javne nabavke proglašeno da javne nabavke nisu (više) leglo korupcije i da je otvaranje poglavlja pet „potvrda velikog napretka“, iako ni jedna ni druga ocena ne potiču iz intervjua. Šta je istina? Sa svakom novom izmenom pravila o javnim nabavkama otežava se neki od vidova korupcije, kao što je bio slučaj sa ranije često korišćenim neopravdanim pregovaračkim postupcima (sada ih je samo 3%, a pre donošenja Zakona iz 2012 ih je bilo „skoro četvrtina“). To može da znači smanjenje korupcije, ali je takođe moguće da je korupcija pronašla neke nove kanale. Otvaranje poglavlja 5 bez uslovljavanja jeste velika stvar. Međutim, to više svedoči o kontinuiranom prilagođavanju pravila o nabavkama evropskim, još od 2002, nego o nekim iznenadnim promenama. Kako god bilo, neki napredak nesumnjivo postoji, ali svakako ne dovoljan. O tome svedoče i podaci iz izveštaja Uprave za javne nabavke, koji neumoljivo pokazuju da je konkurencija i dalje mala. U zemlji u kojoj je veliki deo privrede neuposlen, na otvorene pozive u javnim nabavkama se javlja manje od tri ponuđača u

proseku! Ni otvaranje prema Evropi nije mnogo pomoglo, jer je broj firmi koje konkurišu iz inostranstva gotovo zanemarljiv (mada je u porastu u odnosu na ranije godine).

TS već dugo ukazuje da mala konkurencija, pored činilaca koji su čisto ekonomske prirode (specifičnost potreba naručilaca i mali broj specijalizovanih firmi), ima uzrok i u faktorima na koje država može da utiče. Administrativni zahtevi i uslovi za učešće na tenderima i dalje su

prestrog i predstavljaju teret ili nesavladivu prepreku za veliki deo privrednih subjekata. Drugi problem je manjak poverenja u sistem. Mnogi sumnjaju (opravdano ili ne) da će javne nabavke biti nameštene, pa se i ne javljaju na njih, osim kada su i sami deo dogovora. Zbog toga će se i napredak u javnim nabavkama najbolje meriti jačanjem konkurencije u postupcima, širim korišćenjem zahteva za zaštitu prava i prijavljivanjem nepravilnosti, kao dokazom jačanja poverenja u sistem. Povećanju poverenja svakako ne doprinose situacije kada čak i mediji objave jasne pokazatelje da je nabavka pripremljena za unapred odabranog ponuđača (kao u [tekstu sa Pištaljke](#)), a to prođe bez brze reakcije u pravcu poništavanja ugovora i utvrđivanja odgovornosti predstavnika naručioca.

Saopštenja

Otkloniti nelogičnosti u sistemu finansiranja kampanje

19. decembra 2016.

Transparentnost Srbija poziva da se pravila o finansiranju izborne kampanje poboljšaju pre raspisivanja predsedničkih izbora i **da se organizovanje izbora ne opterećuje suvišnim troškovima.**

Predlagači kandidata na predsedničkim izborima 2017. dobiće za trećinu manje novca iz budžeta nego 2012, što je posledica izmene zakona. Međutim, istovremeno će dobiti značajno više nego za parlamentarne izbore održane u maju 2016! Razlog je to što se za parlamentarne izbore samo petina novca iz budžeta deli na jednake delove svim učesnicima, a na predsedničkim 50%. Tako su 2016. sve partije dobile predparlamentarne izbore po 5,8 miliona dinara, a sada

bi, u slučaju da se pojavi 12 kandidata (kao 2012) svaki od njihovih predlagača dobio gotovo pet puta više - 26,7 miliona dinara. Budući da su troškovi kampanje za parlamentarne i predsedničke izbora veoma slični, na ovom primeru se jasno vidi da **Zakon o finansiranju političkih aktivnosti nema jasno određen cilj budžetskog finansiranja** i taj bi propust trebalo otkloniti. Međutim, pri svakoj promeni Zakona se mora voditi računa o **ravnopravnosti učesnika izborne trke**, koja je ozbiljno narušena sistemom finansiranja. Naime, izmenama Zakona s kraja 2014. godine, koje, na žalost, **nisu izvedene u skladu sa antikorupcijskom strategijom** donetom samo godinu dana ranije, uvedena je mogućnost da se za izbornu kampanju troši budžetski novac namenjen finansiranju redovnog rada političkog subjekta. Od tog momenta su u izbornoj trci **izrazito privilegovani kandidati** većih parlamentarnih stranaka, naročito u odnosu na nezavisne i kandidate vanparlamentarne opozicije.

Pored troškova finansiranja kampanje treba voditi računa i o troškovima organizovanja izbora. Trošak države za organizovanje izbornog procesa procenjen je u budžetu Srbije za 2017. na preko 10 miliona evra. Pošto najveći deo tog novca odlazi za nadoknade članovima biračkih odbora, Transparentnost Srbija apeluje na one parlamentarne stranke koje već imaju predstavnike u stalnom sastavu biračkih odbora da ne stvaraju dodatne troškove za budžet, koji mogu biti veći od 30 miliona dinara po jednom predsedničkom kandidatu¹, imenovanjem svojih kadrova i u prošireni sastav biračkih odbora.

¹ Svaka stranka, koalicija ili grupa građana koja predloži kandidata za predsednika ima zakonsko pravo da imenuje jednog člana i jednog zamenika člana u prošireni sastav biračkog odbora. Na izborima 2016 bilo je više od 8300 biračkih mesta. Uz nadoknadu

Istovremeno, **Transparentnost Srbija poziva Vladu i poslaničke grupe da što pre predlože članove Nadzornog odbora²**, kako bi on bio formiran pre izbora, prvi put nakon 2000. godine. To telo bi moglo biti značajno jer u postojećem pravnom okviru ni jedan organ nije formalno nadležan za brojne sporne situacije koje redovno nastaju tokom kampanje, a naročito za neumereno pojavljivanje aktuelnih državnih funkcionera u obavljanju navodno redovnih dužnosti.

Dodatak – detaljniji prikaz podataka o izdvajanjima iz budžeta u vezi sa izborima i finansiranjem izborne kampanje

Inače, u budžetu za 2017. godinu je iznos za finansiranje kampanje pravilno izračunati iznosi 641.760.000³. Ako broj predsedničkih kandidata bude isti kao pre pet godina, njihovi predlagači će za vođenje kampanje dobiti približno za jednu trećinu novca manje nego tada, što je posledica zakonskog smanjenja procenta budžetskih izdvajanja. Slično tome, i predlagači kandidata koji ulaze u drugi krug izbora (što se redovno dešava u poslednjih 20 godina) mogu da računaju na oko 1,5 milion evra iz budžeta, dok su 2012. DS i SNS podelile po 2,2 evra iz budžeta za kampanje svojih predsedničkih kandidata.

Troškovi organizacije izbora, na razdelu Narodne skupštine iznose 1.107.456.000 dinara. Tome treba pridodati 26,1 miliona opredeljenih radu Republičke izborne komisije, kao i oko 60 miliona troškova rada drugih organa (Upravni sud, Zavod za statistiku, pojedina ministarstva). Zanimljivo je da je Skupština isprva tražila za organizaciju izbora 100 miliona dinara više, ali su amandmanom ti troškovi smanjeni. Ostaje da se vidi da li je u pitanju bila demagoška korekcija budžeta ili preterana procena rashoda.

Za kontrolu troškova izborne kampanje Agencija za borbu protiv korupcije dobiće 12,6 miliona dinara, iznos koji bi trebalo da bude dovoljan za terensku kontrolu i koji je u skladu sa zakonskim parametrima (duplo veći od minimalnih 1% izdvajanja za finansiranje kampanje). Transparentnost – Srbija podseća da bi u izmenama zakona trebalo precizirati i dužnosti Agencije u pogledu obuhvata i vremenskog okvira kontrole izveštaja o finansiranju kampanje, kako se ne bi dešavalo da se ne bi desilo da Srbija uđe u novi izborni ciklus a da postupci zbog kršenja pravila na prethodnim izborima ne budu ni započeti, kao što se može dogoditi sada⁴.

od 2000 po osobi, ukupan trošak koji se izdvaja iz budžeta za ova lica može premašiti 30 miliona dinara po jednom predlagaču kandidata. S druge strane, članstvo biračkih odbora u stalnom sastavu uglavnom odražava strukturu Skupštine, tako da će veće parlamentarne stranke već imati svoje predstavnike na biračkim mestima po tom osnovu.

² Na poziv predsednice Skupštine iz 2016. nije se odazvala Vlada Srbije, kao ni najveća vladajuća stranka, a kandidate su predložile samo SPS, JS i opoziciona DS.

³ Ukupni poreski prihodi koji su osnovica iznose 916.800.000.000 dinara, a 0,07% od toga je 641.760.000

⁴ Agencija nije još uvek objavila izveštaj o kontroli finansiranja kampanje na parlamentarnim izborima iz maja 2016

Tabelarni prikaz podataka o finansiranju iz budžeta

Izbori 2017 finansirane iz budžeta Srbije	RSD	EUR (kurs 123,5)
Ukupno iz budžeta	641.760.000,00	5.196.437,25
Deli se unapred na jednake delove	320.880.000,00	2.598.218,62
Proračun raspodele na 12 kandidata (broj kandidata na predsedničkim 2012)	26.740.000,00	216.518,22
Proračun raspodele na 20 kandidata (broj lista na parlamentarnim 2016)	16.044.000,00	129.910,93
Za predlagače kandidata u drugom krugu	160.440.000,00	1.299.109,31
Poređenje	Budžet 2012	EUR (112)
2012. deljeno unapred predlagačima kandidata (12 kandidata)	38.328.554,00	342.219,23
2012. dobili učesnici 2. kruga (SNS i DS)	249.135.600,00	2.224.425,00

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo tri slučaja otvorena u našem Antikorupcijskom savetovalištu:

Nadležnost

Savetovalištu Transparentnosti obratili su se građani u vezi sa problemima koje imaju u okolini svojih stanova, a za koje tvrde da ih stvaraju okolne ugostiteljske i zanatske radnje. Građani smatraju da je nedopustivo da u neposrednoj okolini stambenih zgrada i na malim razdaljenostima, postoje, na primer, prižionice kafe, bravarske radnje i drugi objekti koji proizvode mirise, buku, zbog kojih nije moguće da se odvija normalan život (nemogućnost otvaranja prozora itd.). Kako su se obraćali određenim institucijama, te usled toga u nekim fazama nije ni jasno ko je uopšte nadležan, najpre ćemo pokušati da obezbedimo odgovore na pitanja nadležnosti pa tek nakon toga opravdanosti i mogućnosti funkcionisanja ovih ugostiteljskih i zanatskih radnji.

Nabavka

Naša organizacija dobila je i anonimnu prijavu u vezi sa javnom nabavkom kablova koju sprovodi Elektroprivreda Srbije. U pitanju je nabavka kablova za koju još uvek nismo utvrdili predmet i preciznu specifikaciju postupka. Ono što se dovodi u pitanje jeste specifikacija predmeta javne nabavke, koja je prema navodima, određena tako da odgovara kablju koji proizvodi domaće preduzeće, ali i da je zahtevani kabl samo deo veće javne nabavke. Svakako, da bi se učestvovalo u postupku i ponudio kompletan predmet, neophodno je ponuditi i zahtevane kablove, tako da, ukoliko su tačni navodi iz dopisa, najverovatnije je da je ovo pokušaj da se eliminiše konkurencija navođenjem specifikacije tačno jednog proizvođača. Najpre ćemo pokušati da utvrdimo o kojem postupku se radi, a zatim, u onoj meri u kojoj možemo, da utvrdimo tehničku specifikaciju, pregledamo kompletnu dokumentaciju.

Nepotizam

Dobili smo i prijavu u vezi sa nepotizmom u postupku zapošljavanja na Filozofskom fakultetu u Nišu, i to na određenim departmanima. Najverovatnije da je problem favorizovanje nekog od učesnika u konkursu, odnosno prilagođavanje uslova određenim licima. Kako nemamo bitne delove dokumentacije za zaključke, najpre ćemo morati da pribavimo što više dokumenata kako bismo predložili dalje korake.

Mediji

Širom Srbije sumnjive javne nabavke za novogodišnje osvetljenje

Danas, 20. decembar 2016.

Javne nabavke novogodišnjeg osvetljenja u pojedinim gradovima Srbije sprovedene su tako da nedvosmisleno favorizuju određena preduzeća, piše dnevni list Danas. Tako su Beograd i Smederevo u konkursnoj dokumentaciji priložili fotografije ukrasa kakve žele na svojim ulicama, dok su druga mesta poput Novog Sada i Valjeva pružila detaljan opis dekorativnih elemenata koji obuhvata i najsitnije detalje. Na taj način prednost u nadmetanju imale su one firme koje uvoze ukrase čiji je opis, odnosno slika, pružen u konkursnoj dokumentaciji.

Nemanja Nenadić, programski direktor TS, kaže za Danas da način na koji su postavljeni uslovi u konkursnoj dokumentaciji u pomenutim gradovima budi sumnju. - Poenta javne nabavke jeste da se zadovolji neka potreba naručioca. Ako naručilac samo prepisuje iz kataloga specifikacije već postojećih ukrasa koji se prodaju, onda se time izigrava javna nabavka. Zakon o javnim nabavkama sigurno nije pisan da dozvoljava tako nešto - kaže Nenadić.

U Smederevu su se od ponuđača u konkursnoj dokumentaciji tražili ukrase sa priloženih fotografija, potom njihovi uzorci, ali i da poseduju tačno određeni tip vozila. Tender za novogodišnju dekoraciju dobilo je preduzeće Keep light za 10,1 miliona dinara, a osim ove firme niko se više nije prijavio.

Valjevo je takođe detaljno opisalo željene proizvode i tražilo njihove uzorke. Istovremeno, od ponuđača je tražen isti tip vozila koji se pojavljuje u konkursnoj dokumentaciji za javnu nabavku novogodišnjeg osvetljenja u Smederevu. U ovom gradu na kraju pobednik nadmetanja bilo je preduzeće Keep light za 4,9 miliona dinara bez PDV-a.

Iz Smedereva, Novog Sada i Valjeva list Danas nije dobio odgovor na pitanja zbog čega su u konkursnoj dokumentaciji objavljene precizne tehničke specifikacije ukrasa, odnosno fotografije, i zašto se tražilo da firme poseduju određeni tip vozila. Bez odgovora je ostalo i pitanje da li misle da su na taj način favorizovana preduzeća koja su na kraju i pobedila na tenderu.

Da je tender za novogodišnje osvetljenje u Beogradu namešten objavio je portal Pištaljka dan nakon što se u Danasu pojavio tekst da je ova javna nabavka dodeljena firmi Keep light za 190,6 miliona dinara (sa PDV-om). Pištaljka piše da je Javno osvetljenje, koje je raspisalo javnu nabavku, u Konkursnoj dokumentaciji navelo uslove koji su pravljeni za firmu Keep light - traženi su svetleći ulcrasi identični onima sa fotografije iz kataloga grčke firme „Fotodiasasi“, čiji je jedini srpski distributer firma Keep light,

Pored Beograda sumnjive javne nabavke za novogodišnje osvetljenje sprovedene širom Srbije

Tendere nameštali i Valjevo, Smederevo i Novi Sad

U glavnom gradu Pokrajine na tenderu tražen ukras naveden po preciznom broju iz kataloga francuskog proizvođača. Gradani u mnogim mestima potpisuju peticije da se novac umesto za praznično slavlje uplati bolnicima za lečenje teško obolele dece

način priča

Beograd - Javne nabavke novogodišnjeg osvetljenja u pojedinim gradovima Srbije sprovedene su tako da nedvosmisleno favorizuju određena preduzeća. Tako su Beograd i Smederevo u konkursnoj dokumentaciji priložili fotografije ukrasa kakve žele na svojim ulicama, dok su druga mesta poput Novog Sada i Valjeva pružila detaljan opis dekorativnih elemenata koji obuhvata i najsitnije detalje. Na taj način prednost u nadmetanju imale su one firme koje uvoze ukrase čiji je opis, odnosno slika, pružen u konkursnoj dokumentaciji. Nemanja Nenadić, programski direktor Transparency Serbia, kaže za Danas da način na koji su postavljeni uslovi u konkursnoj dokumentaciji u pomenutim gradovima budi sumnju.

Najveći dan kulisa firmi Keep light: Novogodišnja svetla u Beogradu

ukrase sa priloženih fotografija, potom njihove uzorke, ali i da poseduju tačno određeni tip vozila. Tender za novogodišnju dekoraciju dobilo je preduzeće Keep light za 10,1 miliona dinara (sa PDV-om), a osim ove firme niko se više nije prijavio. Valjevo je takođe detaljno opisalo željene proizvode i tražilo njihove uzorke. Istovremeno, od ponuđača je tražen isti tip vozila koji se pojavljuje u konkursnoj dokumentaciji za javnu nabavku novogodišnjeg osvetljenja u Smederevu. U ovom gradu na kraju pobednik nadmetanja bilo je preduzeće Keep light za 4,9 miliona dinara bez PDV-a. Iz Smedereva, Novog Sada i Valjeva list Danas nije dobio odgovor na pitanja zbog čega su u konkursnoj dokumentaciji objavljene precizne tehničke specifikacije ukrasa, odnosno fotografije, i zašto se tražilo da firme poseduju određeni tip vozila. Bez odgovora je ostalo i pitanje da li misle da su na taj način favorizovana preduzeća koja su na kraju i pobedila na tenderu.

a pored toga zahtevano je i da firme koje se prijavljuju na konkurs dostave uzorke ukrasa, imaju skladišteni prostor od najmanje 1.000 kvadratnih metara kao i određeni tip vozila. U odgovoru Pištaljki, direktor Javnog osvetljenja Aleksandar Cincar Poposki rekao je da tender nije namešten a da svako preduzeće koje je smatralo da je diskriminisano moglo da uloži žalbu kako samom Javnom osvetljenju, tako i Upravi za javne nabavke.

Nemanja Nenadić pak objašnjava da se nijedan firma nije bunila zbog uslova u konkursima zato što ne žele da se zameraju državnim organima. - Preduzeća se nadaju da ako ne dobiju javnu nabavku recimo u Beogradu, možda dobiju u drugom gradu ili ako ne dobiju ove godine da mogu da dobiju sledeće. Zato ne žele da se zameraju državnim organima i ne žale se - kaže Nenadić, dodajući da je svaka firma koja pravi ili uvozi ukrase žalbom mogla da obori pomenute tendere.

Smederevo je pratilo primer iz Beograda, pa je od ponuđača u konkursnoj dokumentaciji tražilo ukrase sa priloženih fotografija, potom njihove uzorke, ali i da poseduju tačno određeni tip vozila. Tender za novogodišnju dekoraciju Smedereva dobilo je preduzeće Keep light za 10,1 tšopa dinara (sa PDVom), a osim ove firme niko se više nije prijavio.

U Novom Sadu desio se sličan scenario, ah bez priloženih fotografija. U ovom gradu javnu nabavku za praznično ukrašavanje raspisao je Zavod za izgradnju grada u likvidaciji, a pobednik u „nadmetanju“ bilo je preduzeće Illuminia koje je ponudilo cenu od 12,4 miliona bez PDV-a. U novosadskoj konkursnoj dokumentaciji od ponuđača se očekuje da obezbede ukrase kakvi se mogu naći u katalogu francuske firme Blachere Illumination, koji je inače postavljen na sajtu novosadskog preduzeća Illuminia. Tako u dokumentima o uslovima konkursa stoji da isporučilac treba na primer da obezbedi svetlosnu figuru čija je oznaka u katalogu „PL221 ili odgovarajuću“. Za ovaj tender pored Illuminie, prijavilo se i preduzeće Stars Ltd, čija je ponuda odbačena zato što nije dostavilo „garanciju za ozbiljnost ponude“.

Valjevo je takođe detaljno opisalo željene proizvode i tražilo njihove uzorke. Istovremeno, od ponuđača je tražen isti tip vozila koji se pojavljuje u konkursnoj dokumentaciji za javnu nabavku novogodišnjeg osvetljenja u Smederevu. U ovom gradu na kraju pobednik nadmetanja bilo je preduzeće Keep light za 4,9 miliona dinara bez PDV-a. Iz Smedereva, Novog Sada i Valjeva juče nismo dobili odgovor na pitanja zbog čega su u konkursnoj dokumentaciji objavljene precizne tehničke specifikacije ukrasa, odnosno fotografije, i zašto se tražilo da firme poseduju određeni tip vozila. Bez odgovora je ostalo i pitanje da li misle da su na taj način favorizovana preduzeća koja su na kraju i pobedila na tenderu.

Nemanja Nenadić objašnjava da je u nabavci svečanog osvetljenja trebalo prvo raspisati poziv za izradu estetskog rešenja za ukrase, pod uslovom da sama preduzeća nemaju zaposlenu osobu koja bi to uradila. A potom i raspisati javnu nabavku za izradu tih ukrasa. - Ako ne postoje radionice koje bi mogle da prave takve ukrase u Srbiji, onda je trebalo raspisati tender za firme koje mogu da ih nabave - zaključuje Nenadić.

